

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Intelem a ellenzéki pártokhoz.

Midőn az Ujpárt hazafias programja közzé lett téve, az egész nemzet osztatlan örömmel, biztató reménnyel fogadta azt. Emez időtől báró Bánffy minden szava, minden betűje a közfigyelem, a legnagyobb érdeklődés tárgyát képezi. Báró Bánffy és pártja, következetes maradt programjához, mely körülményből arra következtetünk, hogy a nemzet javának munkálását célzó program fokozatos megvalósítása, egy kiváló hazafi és pártjának kezébe van letéve.

Célunk ezuttal nem az, hogy az Ujpárt által eddig elért eredményeket felsoroljuk, hanem jelezzük ama intelmet, melyet Bánffy az összes ellenzéki pártokhoz intézett.

A „Szegeled és Vidéke“-ben ugyanis báró Bánffy cikket közöl, mely cikkben politikai álláspontjáról s a jövő parlamenti harcokról nyilatkozik. Eme nyilatkozat közéről érdeklő azon nemzetet, mely ma Bánffyba helyezi bizalmát.

Többek között ezeket mondja: Az összes ellenzék, mint egy ember, kell hogy megértse, hogy most vivja az élet-halál harcot, hogy most a mai összebonnyolódott helyzetben a mai sok vonatkozásban ellentétes viszonyok között külön pártnak, külön taktikai célokat és érde-

ket szem előtt tartania nem szabad, csak egy vezetheti: együttesen, egyesült erővel utját állani minden olyan törekvésnek, mely a nemzet erejének, ellenálló képességének meggyöngyítésére irányul.

Kezünket tegyük szívünkre, gondolkozzunk és azután mérlegeljük a Bánffy kijelentésének nagyfontosságát!

Kiszámíthatlan hátránnyal jár a nemzet fontosnál fontosabb ügyeire, ha az ellenző ellenzék ereje szétforgácsoltatik. A Tisza erős keze kiméretlenül markol a nemzet érdekeibe s széttagolt ellenzék nem képes gátat vetni a kormány tulkapásainak. Ezért időszerű az Ujpárt vezérének az ellenzéki pártokhoz intézett amaz intelme, hogy az összes ellenzék, mint egy ember vivja meg az élet-halál harcot.

A nemzet megválasztja képviselőit, de csalódva érzi, hogy jogai tiportatnak, érdekei figyelembe véve nincsenek. Mindez nem lehetne eként, ha az ellenzék, mint egy ember tiltakoznék a vakon engedelmessé szabadelvi párt áldatlan viselkedésével szemben.

A nemzet nyög a közterhek elviselhetlen sulya alatt. A nemzet elkeseredve látja, hogy jogait egymásután adja fel a bécsi eszméket szolgáló Tisza és pártja s ugyanakkor az ellenzék meghasonlik, erejét szétforgácsolja az egyenletlenség. Hát ez nem jól van így. A nemzet nem lehet

eszköz a kormány és pártja kezében, melynek vérét, vagyonát, jövőjét az erős kéz hatalmi alapjának tekinti.

Ha az ellenzék egy emberként áll a sikra, hazafiságán megtörik a kormány és pártjának mindazon törekvése, hogy e nemzet elszegényült eszköze legyen a bécsi célok kivitelének. A nemzet az ellenzékbe veti bizalmát, de keserűen kénytelen csalódnai, mert a szétforgácsolt erő gyengének bizonyul a számra nézve tekintélyes kormánypárttal szemben. Ha azonban a Bánffy intelmét megértik, követni akarják a széthúzó ellenzéki pártok, akkor — mint sziklán az ár — megtörik a kormánynak minden jogtipró törekvése.

A törvényhozás kiváló fontosságú ügyek elintézését vette fel munkaprogramjába. A nemzet érdeklődéssel van a sok fontos ügy mikénti elintézése iránt. Soha nagyobb szükség nem volt az ellenzék tömörülésére, mint most és a közel jövőben. Ha az ellenzék nem akarja megérteni a nemzetet, a nemzet igazát szíven viselő Bánffyt, a nemzet tudni fogja a következtetést levonni s majdan azt erdemesíti bizalma és támogatására, aki belátja, hogy a választókkal nemesak választáskor lehet szóba állani, hanem mindenkor tisztelni, megbecsülni, előbbrevinni kell annak jogos, alapos óhaját és követeléseit.

T Á R C A.

Féltelek.

Féltelek, féltelek csókot adó naptól,
Szellő öleléstől:
Féltelek esteli csillagragyogáskor
Titkos epedéstől. —

Féltelek, amikor csókratívó ajkad
Rímósolyog másra;
Féltekeny vagyok én szép szemedből szálló
Minden pillantásra

Örült szerelémmel, vak vágygyal, amelytől
Józan eszem elvész:
Féltelek, féltelek, — óh, pedig tudom, hogy
Soha enyém nem lész!

Partos J.

Ócska mesékből.

— A „Szabolcs“ számára írta: Gróf Vay Sándor. —
Tulajdonképpen szabolcsi históriát ígertem. Ezzel az ígérettel bucsúztam el ennek

a lapnak a nagyérdemű Redaktorától, kies Tusculumának a tornácán. De biz' Isten nem jut most ilyen az eszembe. A mit itt-ott tudtam ottani nemes urakról, el is beszéltem már nagyjában. Fölötte sokat nem is tudtam soha különben, noha a Nyírségen ringott valamikor őseimnek a bölcsője. Ott is suttog nekik altatót fehérhéju nyírfák halkán, lágyan sohajtó zsongalomja. Soha se jártam azon a vidéken, egyszer-máskor legföljebb a vármegye székhelyén fordultam meg. Ott hallottam egyet-mást a nagy, hatalmas Kállayakról, Patayakról, Eördöghökről. Régi restaurációkról, mi egyébről. Jó magam már Pest vármegyében születtem, ott is nevedtem. Még pedig a megyének éppen olyan homokos akáczafás tájékán, akár a Nyírség.

Az ide való nemes uraknak, Szilassyaknak, Véegheknek, Fáyaknak, kisebb és nagyobb renden lévőknek tudom is minden régi viselt dolgát. Csinyjaikat, binyjaikat. Ócska kuriák falán még azokat a rézkarcokat is megösmérem, amelyeket egyik Fáy hozott volt Párisból, Anno 1814, mikor huszárkorában ott járt a Ferencz császár hadaival. A kertekben az almafáról megmondom melyiknek az oltványa került a Szilassy György urambátyám, valamikor híres pándi kertjéből, a körtőről, hogy melyiknek a tör-

zse állt még a nagy gyümölcsstermelő öreg Bartholomeidesz pap kormányzása alatt.

Saját őseim viselt dolgairól írni, meg éppen Szabolcsban, nem találok opportunusnak. Ugy tetszik talán mintha dicsekedni akarnék a nagy marsal-al, aki várában látta vendégül a „nagyágos fejedelmet“, amikor ez Pálffy generálissal tanácskozo. Avagy Józeffel, aki kerek egy milliót áldozott közmívelődési célokra s az ő meg a felesége nevét máig hirdeti a sárospataki református anya-iskola egyik alapítványa. Magamforma szürke iródiáknak nem is sok köze vagy az elődökhöz. A mi kis nevet szerez magának esetleg csekély írásaival, ahhoz nem kellek öspróba. Nálunk mai napig se tartják valami különös becsben a litteratus embert. Venerálása rendszeren a halálnál kezdődik. Temetni fölséges szépen tud a szittyá. Igazi első osztályu temetéseket rendez elhunyt jeles fiainak. Szobrot is kap egyik-másik vagy egy száz esztendő múltán. Imhol Bessenyei uram is, Terézia anyánk nyalka testörzője, ott ácsorog a nyiregyházi promenádon immár. Bessenyő felé tekint, de mintha valami keserű mosoly forma is látszanék a sima ábrázatán. Mosoly, amely azt mondja: Szép, szép ez az alkalmatosság, de többet ért volna, ha valamikor, Kovácsiban laktamban, többet

Bevásárlási utamból hazatérve, az őszi ujdonságok dús választékban megérkeztek.

Férfi nyakkendőikben alkalmi vétel.

Kérem a n. é. közönséget azok megtekintésére.

Kiváló tisztelettel:

EISLER KÁROLY női-, férfi-divat, rövidaru és cipő-üzlet
tulajdonos Nyiregyháza.

A nemzet türelme elfogyott. A nemzet nem éri be többé élcelődésekkel, gunyos közbeszólásokkal, hanem megköveteli, hogy a közteher filléreiből fizetett, bizalom útján a törvényhozásba jutott képviselők komoly munkához lássanak. Elvárja az ellenzékétől, hogy tömörüljön és legjobb tehetségét vesse akkor latba, midőn a nemzet jogainak, érdekeinek megvédéséről van szó.

Midőn báró Bánffy azt írta, hogy az ellenzéki pártoknak egy emberként kell az élet-halál harcát megvívni, a nemzet óhajának volt hű tolmácsolója. Vajha belátnák ezt mindazok, akikhez az intellektus intézve van. Vajha komoly és eredményes munka volna célja azon képviselőháznak, mely sok időt élcelődéssel, szóharccal töltött el.

Az Uj-párt programja, a hasznos munkának programja, melyet azonban akkor lehet kellő sikerrel érvényesíteni, ha az összes ellenzék megszívleli a hozzája intézett s a tömörülésre felszólító intelmet!

Nyirbátor és Vidéke.

(Rovatvezető: Kuton Benóni.)

Polgári iskolát Nyirbátornak.

Ha a társadalomban a minden üdvös eszmét megrontó gáncoskodás, az egyenetlenség, a pártoskodás szenvedélyei, vagy bármely más okok megakasztják a haladás útját és lethargikus álomba merítik a polgárságot s annak vezetőségét; akkor a sajtó emberei a kötelesség, figyelmessé tenni a közönséget a bajra, rámutatni a hibára, kijelölni az utat, melyen a nemcsak közóhajt, hanem közszükségletet képező dolgokat elérni lehessen.

„Concordia parvae res crescunt, discordia maxime etiarn dilabantur.“ — mondja a latin. Az egyetértés minden kis dolgot megnöveszt, az egyenetlenség pedig a legnagyobbat is tönkre teszi. Régi közmondás, melynek igazságát nálunk is bebizonyíthatjuk.

Nem élünk, csak vegetálunk. Nem tördve semmi gonddal, sem a jövővel, nem

forogtatók volna az írásaimat, ha nem neveztek volna nemes czimboráim hóbortos vén bolondnak, amiért a liberalismust hirdetve, kikeltem az *uri székek* deresre való húzásai ellen . . .

Pedig azóta se változott valami nagyot a világ. Szabolcsban se valószínűleg. Mert fogadni mernék, sokkal fátylasabb hangulattal fogadják akármelyik viczinálisokat osztogató kormányparti képviselőt, többet is beszélnek róla, mint teszem föl Krudy Gyuláról. Pedig ő telivér szabolcsi és hangulatos, szép írásaival már eddig sokkalta maradandóbb nevet szerzett magának — Isten kegyelméből — mint az a *nagyságos* Nexusok, meg összekilincselte protekciók révén, ezt is csupán csak külső országokban mintha mégis többre taksálnák az író mesterembert.

És most következik a história. Szegény jó édes apám, mint egészen fiatal gyerek, úgy tizenöt esztendősen lehetett talán, beállt az uhlánusokhoz kadétnak. Nagyon szerette a lovat, kitünő lovas is volt, de akkoriban még embryo korát élte nálunk a szakszerű sport, lótenyésztés stb. Katonáéknál lehetett leginkább hódolni ennek a passzióknak. Azonban szörnyen szerette a könyveket is, rengeteg idealismus szorult belé Kazinczy révén, lévén édesanyja a jóságos, áldott lelkű Ka-

gyermekünkkel. A pártoskodás szélmalom-harcát vivjuk ahelyett, hogy válvetve saját érdekeink előmozdítására használnók fel a szétforgácsolt erőket.

Kellemetlen — keserű — igazság de így van!

Több megvalósításra méltó eszmét fogunk mégpendíteni e rovat hasábjain, de azok között legelső, mert ez legnagyobb szükséglete városunknak — a *polgári iskola!*

Hogy pedig e tekintetben a lakosságnak nemcsak kérni, de követelni valója is van, áltjon itt az 1868-iki XXXVIII-ik törvénycikk idevágó passzusa:

„59. §. Oly falvak és városok, melyek kebelökben legalább 5000 lakost számlálnak, kötelesek felsőbb népiskolákat, vagy ha anyagi erejük engedi, polgári iskolákat felállítani és tartatni fenn.“

Azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy Nyirbátor 5000-et jóval meghaladó lakost számlál, a polgári iskola fenntartását — ismét azt hiszem, — anyagi ereje is megengedné és polgári iskolája még sincs.

Van fősolgabírói hivatal, kir. járásbíró-sága, posta, és két takarékpénztára, négy temploma, kir. adóhivatala, csendőrsége, pénzügyőrsége, két gyógytára, ügyvéde, orvosa, sok boltja, egy csomó korcsmája és itt van a „Bóni“ — de polgári iskolája nincs.

Nevét ismeri széles, nagy Magyarország, tán még azontul is, minden írástudó ember fia, de nem tudja, hogy szellemi tőkékben ily szegénytelenül elsőrendű, hogy lakosai beérik az írni-olvasás tudásra megtanító elemi iskolákkal. Jelentékeny helység, egy nagy vidék gócpontja, iparral, kereskedéssel, népes vásárokkal, s kulturintézetei nincsenek!

Tudom, hogy vannak olyanok is kik azt állítják, hogy nincs is rá szükség, de hogy az ily beszéd mennyire homlokán viseli a balgaság és együgyűség bélyegét, az nem szorul bővebb magyarázatra.

A felvilágosodottság századának elnevezett XX-ik században minden szülőnek oda kell törekednie, hogy gyermeke menél többet tanuljon és tudjon. Az iparosnak, a kereskedőnek a mai kor igényeihez mérten nem elég az elemi iskola. Minden szülőnek kötelessége amennyire ereje engedi, gyermekeit taníttatni! A jelen viszonyok közt a tehetősebb családok a szomszéd városokba küldik gyermekeiket, ami egyrészt nagy költséggel jár, másrészt pedig gyermekeik a szülői felügyelet hiányát érzik. Igazán még valóságos Isten áldásnak mondhatjuk a mi

zinczy Zsófia urasszonyom. Rendesen istenháta mögé rejtett falukba kvártélyozták el már akkoriban is a lovasságot. A fiatal kadétnak sok volt az üres ideje. Ezt egyre tanulmányozással töltötte. Megtanult három-négy idegen nyelvet is saját szorgalmából, sőt Pestatozzi példáján lelkesedve, inasát, az analphabeta Kovács Jancsit, megtanította olvasni, a betűvetés mesterségére.

Egyszerre azán nagyot fordult a világ. A régi *Rendiség* minden eresztékeiben recsegett, ropogott. Összeomlott a régi, önmagát túlélt rendszer. Metternich megbukott, Bécsben is szabadabb szellő kezdett lengeni s a jámbor polgár nem kapta le esze nélkül a sapkáját akkor is, ha a Wollzeilé-n például csak a császári vizipuska robogott végig.

— *Die k. k. Feuerspritzen* . . . ahogy mondta *in Huld ersterbend* a Ferencz császár alatt nevelkedett generáció.

Nálunk is kiűtött a *szabadság*. Kossuth üzent és mindnyájan elmentek. Úrfi, zsellérgény, prókátor, még a klerikusok is a szemináriumokból.

Elment az én édes apám is, ki is tartott végig. A *Demeter*-t, kedves szürke paripáját Világos után adta el, annak az árával szökött ki Törökországba. Finis Hungariae . . .

Másoktól halottam, milyen derekasan

derék Márkus professzorunk működését, ki — bebizonyította! — a legkomolyabban, teljes hivatással, odaadással és paedagógiai alaposággal vezeti a reá bizott növendékek szellemi művelését. A legteljesebb elismerés koszoruját érdemli meg. De ő csak egyedül van és nem fogadhat csak meghatározott számú növendéket s így nem pótolhatja — az egész város és vidékében levő, tanulni szerető gyermekek tanításában — a több tagból álló tanári karral bíró iskolát. Az anyagi javakkal kevésbé megáldottak kénytelenek beérni az elemi iskolával.

Mennyi pénz vándorol ki e révén ismét idegen városokba és hány gyermek szűkölködik szegénysége miatt, tehetsége és kedve dacára a továbbképzetés hiányában?!

Pedig hát az emberiség javait nemcsak a buza, ökör, tehén, gypaju stb. képezik hanem vannak szellemi értékek is, nem alsóbbrendűek az anyagiaknál.

Hát itt mulasztás történt. Az bizony Elsősorban is a községi vezetőség részéről, mert van ám az adóbeszedésen, marha-levelek s katona létszám kiállításán kívül egyéb kötelességek is, miket nem teljesíteni kiszámíthatatlan veszteség és — legalább is — mulasztás.

Vagy talán anyagi megerőltetés nélkül Bátor városa nem lenne képes egy polgári iskola létesítése és fenntartása körüli költségeket fedezni? Mit ugyan kissé kétkedéssel fogadnánk, mert nem hiszem, hogy ne akadjon ily célra egy kis pénz, meg néhány nemesen gondolkodó vagyonos ember, ki önkéntes adományaival szives készséggel ne járulna a létesítéshez. De mondjuk! Akkor meg vétkes az állam is! Mert ugyanaz a törvény, melyet fent idézünk 80-ik §-ában a következőket mondja:

„Azon népoktatási tanintézeteken kívül, melyeket a törvény értelmében a községek kötelesek fenntartani, a közoktatásügyi miniszternek *jogában és tisztében áll*, bárhol, ha szükségesnek látja, *tisztán államköltségen* a helyi körülmények által igényelt népoktatási tanintézeteket felállítani.

Miért nem állít hát a minister Nyirbátorban polgári iskolát, ha erre a község össz erejéből nem képes? Vagy elég talán, ha Nyirbátor és vidéke jó nyiri-vinkót, dohányt, spiritust, meg nem tudom mit termel? Hát egyéb semmit? Itt nem kell a lelkeket finomítani, a kulturát terjeszteni, a nemzeti szellemet ápolni?!

Mindezekkel kapcsolatban mi sincs ter-

verekedett Kápolnánál, Isaszegnél, majd másoktól azt is mennyit nyomorgott az emigrációban. Ő maga nem szeretett a saját személyével foglalkozni. Gyűlölt minden szatyárkodást. A lentebbieket is mástól halottam elbeszélni.

Törökországból Párisba, majd Londonba menekült, ahol a dicsőült Victoria királyné nyájasa otthont adott a magyar száműzötteknek. Ugy, de az angol azt tartja, dolgozni is kell abban a nyájasa otthonban. mert máskülönben nem lehet benne megélni. Pénzt meg nem akart küldeni apámnak az édes apja, aki régi szabásu, a *Rendiség*-hez ragaszkodó ur volt, s eleve rossz kimenetelét czélozta fia „guerillaskodás“-ának. Temérdek menekült verődött már össze akkor Londonban.

Aki birja a marja — akkor is örökigazság volt már ez. Ki gyármunkás lett, ki boltiszolga, ki vivó, torna meg nyelvmester. Nem jutott hely az én tulságosan jó, tulságosan szerény édes apámnak, aki önként is félrevonult, csakhogy valami még szegényebb pajtásának csináljon helyet. A nyomoru napokban valami öreg professzorral ösmerkedett össze. Talán a *Black eagle* címerű korcsmában, ahová a menekültek ötközni jártak, talán Pulszky Ferencznél, Kos-

Szörme boák

Jäger alsó ruhák, harisnyák, keztyük, Férfi és női fehérneműek.

Nyakkendők, zsebkendők. Legujabb női ruhadíszek, bőrdíszek és aplicatiók nagy választékban.

Kaphatók: KOHN IGNÁCZ női-, férfi-divat és rövidáru üzletében, Városház-palota.

mészetesebb, mint az, hogy ennek a valóban „természetellenes” állapotnak mielőbbi megszüntetése végett az elsősorban illetékes egyéniségnek a kir. tanfelügyelő urnak figyelmét hívjuk fel szíveleje meg, fontolja meg, a szóban forgó ügyet és tegye meg a szükséges lépéseket, hogy mindazoknak, kik Nyirbátor és vidékének fölvirágoztatását főbenjáró célnak tekintik, teljesedjék óhajta.

Ti pedig Nyirbátor lakosai ébredjétek a lethargikus álomból, lépjétek a tettek mezejére, tartsatok népgyűlést, melyen ez eszmét alapos megbeszélés tárgyává tévén, kész határozattal járuljatok a községi képviselőtestület és ha kell más illetékesek elé!

Mi készséggel ajánljuk fel e rovat hasábjait az ügy megvitatására és reméljük is, hogy azt igénybe veszik, mert kell Bátorban lenni olyan embernek is, kik nem saját érdekeiket tolják a közérdek elé, hanem azt tartják: „Salus reipublicae suprema lex esto.”

Mi a magunk részéről mindent elfogunk követni, hogy az eszme ne halvaszületett legyen, szerény tollunkkal küzdeni, agitálni fogunk és ha Nyirbátor polgársága részéről támogatásban részesülünk, úgy az ügy diadalra fog jutni, egyesült erővel diadalra kell jutnia.

Cáfolatok.

Nem igaz, hogy mult heti cikkünkben (3-ik oldal, 2-ik hasáb, 3-ik sor alulról) szedett „rekontrálás” szót, a cikk írója így és ennek megfelelő értelemben írta volna; a kéziratban „rekonstruálás” volt és valószínű, hogy a szedő gyerek dicső alsózás közben elfelejtette ellenpartnerének „kontrájára” bezengetni az ő megindokolt felebbeszését a „re” alakjában és mulasztását nemes igyekezettel ily módon akarta helyrehozni.

Nem igaz, hogy a mi méltóságos komolysággal robogó viczinálisunk sohasem késik.

Nem igaz, hogy a Császáriban leszállni akaró utasok utána fizetni kötelesek, ha a Bátor felől jövő vonat valahol Hodász alatt, a Szalka felől jövő pedig, — jó, ha még a megállástól két km-t. nyire fekvő — szőlődomb mellett áll meg.

Nem igaz, hogy a bátori állomáson mindig idejében gyűjtják fel a lámpákat.

Nem igaz, hogy a vasuti kupékban tul meleg van.

Nem igaz, hogy a Takács-féle vendéglő előtt — majd mindig — ácsorgók a legelőzékenyebben nyitnak utat a járó-ke-lőknek.

suth akkori faktótum-jánál, ki tudná azt most már megmondani. Rideg, száraz volt a professzor, akár csak a pergamen fóliánsok a melyeket naphosszat lapozott, és ridegen, szárazon beszélgetett a szép, alacsony, sötét haju magyar emberkével is, aki olyan helyesen ejtette ki az angol szót. Még is hívta „bagolyodvába” — ahogy studio-ját nevezte a professzor ur, könyveket is kölcsönzött neki, szóval egészen összebarátkoztak. A historiával, kulturtörténettel foglalkozó öreg professzor egy izben, mikor édes apám lelkesedve olvasta előtte Byron valamelyik elbeszélő versét, csodálkozva jegyezte meg: „Katona ember, akinek ősei is csupa katonák, politikusok voltak, szép, hogy így érdeklődik a versek és tudományok iránt is.”

Édes apám aztán röviden, ahogy ő szokta, ennyit mondott csak:

— Igaz, de az édes anyám a Kazinczy leány volt . . .

A rideg és száraz professzor mintha ki-változott volna. Arcza lángbaborult akár a Mózes csipke bokra és kitért karokkal rontott apámnak.

Nem igaz, hogy közigazgatásunk mindenkinék, kit a sors könyörtelen keze a dohánybevéltő melletti Császári felé vezető utnak csufolt kocsi Niagarára vezet egy 20000 koronáról szóló ingyenes élet-biztosítási kötvényt ad.

Nem igaz, hogy az ez uton kocsizók betört oldalbordái és kitört nyaka (ez csak egy van, mi még szerencse! . . .) helyett közigazgatásunk újakat és még használatban nem levőket ad.

Nem igaz, hogy Goethe a bátori utcai világítás hallattára (mert a rossz nyelvűk szerint azt látni nem, csak felőle hallani lehet) mondta volna, hogy: „Több világosságot!”, . . .

Nem igaz, hogy a lámpák rudjai csak arra valók, hogy az éjjel hazafelé bandukolóknak, kiken a tengeri betegség vett erőt, legyen mibe fogódzniok, nehogy a „Mégis mozog a föld!” tételt az édes anyaföldön legyenek kénytelenek tapasztalni.

Nem igaz, hogy a 23-ikára hirdetett képviselői beszámoló azért maradt volna el, mert a bátori disz-bankettisták nem vettek volna részt a közebéden s így bizonynyal szakértelemmel összeválogatott menü, elég számú fogyasztóra nem talált volna.

Nem igaz, hogy azért maradt el, mert az ez alkalomra megrendelt toasztokat a gyár nem szállíthatá akkorra.

Nem igaz, hogy a rendőrök a beszámoló napján és míg Mandel Pál városunkban időzik, Damjanich hős fiaira emlékeztető „vörös sipká”-jukat „Für Kaiser Und Sammtreich!” felirással látják el.

Nem igaz, hogy a bátori választókerület leányai memorandumot fognak Mandel Pálnak átnyújtani, melyben rosszalásukat fejezik ki, hogy az ujonc-jutalék leszállításáért nem harcol.

Kuton Benóni.

IRODALOM.

Gyakorlati utmutatások a villamos világítás kezelésére.

Mult heti számunkban már adtunk hírt arról a hézagpótló munkáról, melyet gyakorlati tapasztalatok alapján Dokupil Gyula a „Nyiregyházi Villamossági R. T.” szerelő főnöke írt.

A munka értékét nagyban emeli az, hogy nyelvezete olyan, hogy a laikusok is megérthetik, azonban a szakembereknek is

— És ezt Ön csak ma mondja nekem És én elnéztem, hogy valaki akinek az ereiben Kazinczy vér is csergedezik, nélkülöz . . . óh . . . óh . . .

És óbégatotott a jó professzor, és másnap összeszaladta az óriási metropolist, hogy valami állapotba segítse a kis hungarian gentleman-t, akinek a mamája Kazinczy lány volt. Mert a sok török-tatár-labancz verő, a sok híres törvényhozó ős, nem imponált a britt professzornak, de igen is a Kazinczy név, amelynek fényét, becsét pedig nem az ösiség kölcsönözte, de nagygyá, halhatatlanná tette Ferencz, a gallér-köpenyegben járó, apró fakó tudós — a szürke iródiák.

Most veszem észre ám, ez sem szabolcsi történet. De pardon gratia. Így vagyunk már mi külső-országokban sokat csetlő-botló kalamus-forgatók. El-eltévelyedünk írás közben is idegen tájakra. Ámde talán fején találjuk a szöveget néha és oda tráfalunk, ahová céloztunk.

hasznos tanácsokkal szolgál a gyakorlati kivitel terén. Uttörő munka ez, mivel magyarul hasonló munka egyáltalában véve nem jelent meg; a külföldi termékek pedig vagy szakemberek számára irattak, amikor is csak az elméleti részt tárgyalják, vagy pedig a nagyközönség számára melyeknek azonban tudományos értékük nincs. A fogyasztók mindegyikét közelről érinti a munka mivel rendkívül hasznos tanácsokat ad, minek következtében kivonatossan mi is ismer-tetjük a gazdag tartalmu füzetkét. A fővárosi lapok is a legnagyobb elismeréssel szólnak munkatársunk ezen művéről, többek között a „Budapesti Hírlap,” „Pesti Hírlap,” „Az Ujság,” „Vasárnapi Ujság,” „Ország Világ,” „Ujdiók,” „Polytechnikai Szemle,” „Technológiai Lapok,” „Molnárok Lapja,” s ezeken kívül sok fővárosi és vidéki lap hozott hosszabb ismer-tetést.

Az előszóban tárgyalja, hogy sokan luxusnak tekintik a villamos világítást, pedig ez, kényelmesen való kezelhetése, veszélytelensége, nyugodt, szép fénye miatt a legjobb világítási módot képezi. Ha tekintetbe vesszük mindazon előnyöket melyet nyújt, kénytelenek vagyunk belátni, hogy ugyanazon költség mellett egyetlen világítási mód sem képes annyi előnyt felmutatni, mint a villamos világítás. Ajánlja azonban a munka a vezetékek és készülékek rendben tartását, mert az elhanyagolt közelés, két-háromszoros fogyasztást is eredményezhet. Kiterjeszkedik azután arra, hogy munkájának célját éppen az képezi, hogy a nagyközönség is legyen képes felügyelet alatt tartani villamos berendezését.

A bevezetés című részben ajánlja az oszlopokról az épületekbe való bevezetések figyelemmel tartását, mivel a faágak érintése, vagy a tetőn dolgozó munkások babrálása folytán az épületben levő összes lámpák kialudhatnak.

Az árammérő óráknál, azokat meglehetősen megbízhatóknak jelzi, de kifejti, hogy azok ki vannak téve az időjárás viszontagságainak s így hibás működések is jöhetnek létre. Kitanítja a fogyasztót órájának a leolvasására és arra hogy, hogy tarthatja állandó figyelemmel annak helyes működését. Tárgyalja, hogy sokszor megesik az, hogy a vezetékek megsérülése folytán nedves fal, vagy a föld a vezeték között átáramlást hoz létre, mely esetben, áramfogyasztás történik akkor is, amikor egyetlen lámpa sincs bekapcsolva. Ismerteti, hogy egy 32 gyertyás lámpának egy órán át való égetése mellett körülbelül egy órával kell az óramutatójának tovább haladnia, mely körülmény módot nyújt arra, hogy laikusok is meggyőződhessenek az óra helyes vagy helytelen működéséről. A legkisebb hiba észlelésénél azonnal értesíteni kéri a villamos vállalatot, mivel annak elhanyagolása sokszoros áramfogyasztást és nagyobb hibáknak létrejöttelét eredményezheti.

Az ólombiztosító arra szolgál, hogy a lámpa foglalatában, vagy a vezetékben hibás kezelés folytán létre jövő rövid zárlatok által keletkező veszélyeknek elejét vegye. A villamos áramnak ugyanis megvan az a sajátosága, hogy a vékony huzalokat izzásba hozza. A villamos körték szénszállai is azért világítanak. Ha a lámpa foglalatok, vagy a vezetékek megsérülése folytán egyik huzalból áram jut a másikba anélkül, hogy az a lámpa testén menne keresztül maga a vezeték jön izzásba és ekkor tűz keletkezhetne, ha ólombiztosító nem volna. Az ólombiztosító azonban megszakítja a vezetéket, ha kelleténél nagyobb áramerősség megy azon át. Fontos tehát, hogy minden esetben a megfelelő vastagságu biztosító használtassék. Felemlíti azt is, hogy sokszor laikusok közönséges drótokat tesznek a kioldott ólombiztosító helyére (pl. hajtüt) mely azonban a legna-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer-
Sirolin tudóbetegségeknel, légzőszervek hurutos
 bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen láb-
 badozóknál, influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a
 köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógy-
 szertárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.
 F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

gyobb szerencsétlenségnek lehet az okozója.

A kiiktatót minden rongálástól megvédeni ajánlja. Gyulékony anyagokat a fal kapcsolókhoz közel elhelyezni nem szabad. A kapcsoló, vagy konnektor a falon elhelyezett készülék, amelybe a mozgatható lámpák vezetékeinek dugaszát kell behelyezni. Ebbe a hozzá illő dugacson kívül egyebet bedugni nem szabad, mivel az az ólombiztosító kiolvadását eredményezi.

A vezetékek sokféleségét ismerteti a munka és azoknak sérülésektől való megóvását ajánlja. A huzalok közelében szegeket a falba verni nem szabad, mivel azok a vezetékeket megsérthetik s ez által áramvezetések jöhetnek létre. Ha valamely tárgyat megérintünk és az villamos bennünket, jelentsük a szerelőknak mielőbb, mivel elvezetés van jelen, melyet azonban az árammérő hűsége sen felszámít.

A világító testek-ről azt írja, hogy azokat gondos kezelés alatt kell tartani, mert rendszerint van rajtuk valami törékeny (pl. az izzólámpa) melyek leejtés, vagy ütés következtében össze törnek. A világító testekhez tartozó zsinórt is óvni kell a sérülésektől, mert az rövid zárlatot okoz. A munka írója tapasztalta, hogy egyes üzletekben gombostűvel erősítettek csecsebecsüket a zsinórra, mely tüzvésznek lehet az okozója. Ha a világító test kapcsoló szerkezete elromlik, a lámpatesteket szedjük ki a foglalatból, miáltal a fogyasztásnak szintén eleje van véve. Hosszasan tárgyalja a világító testek tisztítási módjait is.

Az izzólámpákat 300 óránál tovább égetni nem ajánlja, mert az túlfogyasztást eredményez. A behelyezést kiméletesen kell végezni mivel a foglalat könnyen megsérülhet. Ismerteti a szénfonal-lámpán kívül a Nernst-féle és az Osmiumlámpát is. Sem az izzó-, sem az ivlámpákra gyulékony tárgyat nem szabad helyezni.

Az ivlámpának szabályozó művéhez lakusnak nyulni nem szabad. A szénrudakat pontosan kell beállítani és a csavarokat kellőképpen meg kell szorítani. Égő lámpát bárálni nem szabad. A szénrudaknál 5—6 milliméter, a hatáslámpáknál pedig 10—15 mm. széthúzási távolságot kell betartani. Ha az ivlámpából a szénrud időelött kiég kapcsoljuk ki a lámpát, mivel az az esetben is fogyaszt, hogyha nem világít.

A motorok A motorok különféleségének ismertetése után rátér a szerző, azok tisztántartására. Csakis álló helyzetben szabad a motorokat tisztítani. A gondos kenésre és a lassan való indításra is gond fordítandó melyek a motor tartósságát nagyban folyásolják be.

Az élettani hatás című rovatban a villa mosságnak az emberi testre való hatását tárgyalja. Rámutat arra, hogy a 100—110 volt feszültségű áram, amilyen a szobavezetékekben kering, az emberre nem életveszélyes. Nedves talajon állva, sérült vezetékek mellett, különösen átnedvesedett testtel azonban az ilyen áramtól is lehet erős ütések kapni. Különösen is figyelmezteti arra a fogyasztókat, hogy az utcai vezeték és a könyvében nem tárgyalt készülékek (transformator) érintésétől óvakodjanak, mivel azokban magas feszültségű áram is keringhet, melyeknek érintése életveszélyes. Szakszerű tanácsokat ad végül a villamos ütéstől elájult egyén felélesztésére,

Ezekben vázoljuk röviden a munka tartalmát. Beszerzésre olvasóinknak melegen ajánljuk munkatársunknak ezen művét, mivel az az olvasót a villamosság csodás világába vezeti be. Megrendelhető a szerzőnél, ára 50 fillér.

Sps.

HIREK.

A képviselet tegnap a vásárhelypénz bérbeadását megkísérelni, kimondta a Hatzel-féle ösztöndíjat Nagymáté Péternek adta, a vadászati jogot Somogyi Gyulának és Lentvorszki Mihálynak bérbe adta, a polgármesteri fizetést a főszolgabírákéval, a rendőrfőkapitányt a szolgabírákéval egyezőre egészítette ki, és a költségvetés tárgyalását megkezdte.

Kinevezés. Arsónovics Gyula helybeli m. kir. pénzügyi fogalmazó gyakornok, városi társadalmunk rokonszenves tagja a győri pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá végleges minőségben kineveztetett. Kartársai f. hó 22-én búcsuestélyt rendeznek a távozó közszeretben álló kartárs tiszteletére.

Esküvő. Ma délelőtt 11 1/2 órakor városunkban vezetni oltárhoz Lukács Margit urleányt dr. Gombos János székelykereszturi ügyvéd.

Hymen. Benedikt Ármin nagykállói lakos f. hó 16-án eljegyezte Krausz Ilonka kisasszonyt Husztról.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminister a mándokiba Müller Hugó jegyzőt, a kopócsapáthiba Kovalcsik László körjegyzőt anyakönyvessé, a pappiba Hackel Alajos jegyzőt irnokot, a kemecseibe Pásztor József jegyzőt irnokot anyakönyves helyettesé nevezte ki.

Uj munkatársunk. Ismét egygyel szaporodott lapunk munkatársainak díszes tábora. Sikertelt megnyerni gróf Vay Sándort az országos híri író is; akinek neve, élvezetes előadása, remek tolla, merész fantáziája révén az egész országban ismert. Kedvenc íróneve: *d. Artagnan* a fővárosi lapok olvasói előtt nagy becsben áll. Szerkesztőségünk úgy van a munkatársakkal, mint a fősvény a kincsekkel, éjjelt-nappalt egygyé tesz a megnyerésük végett. De míg a kincszomjas fősvény még a napsugártól is óvja aranyait és drága köveit, addig szerkesztőségünk egyenlő mértékben részesíti lapunk olvasóit a magas értékű cikke elvezésében. Uj munkatársunk cikke „Tárca“ rovatunkban olvasható.

Uj megyei főorvosok. Jól megérdemelt kitüntetésben részesült orvosi karunk két kitünő tagja, ugyanis a mult heti vármegyei közgyűlésen a főispán dr. Gara Leó és dr. Rosenberg Emil orvostudorokat, megyei tb. főorvosokká nevezte ki.

Templomszentelés. A vissi ev. ref. egyház a napokban szentelte fel csinos és átrenovált templomát. A felszentelésnél közreműködött a sárospataki énekkar is. A felszentelés után az ottani lelkes vendégszerető házában gazdag lakoma és tánc következett melyben a környék színe-java vett részt.

A nyirvizszabályzó társulatnál tegnapelőtt tisztikar ujjítás volt, amikor elnökké Gaál Eleket alelnökké Bencs Lászlót, választmányi tagokká Bogáthy Józsefet, Májerszky Bélát, Blouer Bélát, Jármay Ödönt, dr. Meskó Lászlót, Kállay Andrást, Mándy Ignácot, Okolicsányi Lajost, Propper Samut, dr. Kállay Rudolfot, Hitter Lajost és Weisz Lipótot választották meg.

Agárverseny. A szabolcsvármegyei agárász egyesület november 5-én és a következő napokon, a nagykállai tarlókon agárversenyt rendez. Első díj 800 korona készpénz és tisztelet díj. Második tiszteletdíj 150 korona értékben. Nevezési díjak tagok részére minden egyes agár után 10 korona, nem tagok részére 30 korona. November 4-én, este fél 10 órakor, a Koronában a társulat közgyűlést tart. November 5-ikén, a Koronában, este 7 óra 30 perckor társas ebéd, utána tánc következik.

Kellemes meglepetés. Vármegyénk tanuló ifjúsága a felsőbb tanulmányok végzése végett előszeretettel keresi fel Debreczent. A „szabolcsi fiúk“ úgy a lakosságnál, mint az iskolákban szeretetnek örvendenek és nem egy közülök az első közö küzd fel magát. Irodalmi munkásságunk is elismeréssel találkozik. A „Debreczeni Főiskolai Lapok“ legújabb számából kellemes meglepetésről értesülünk, amennyiben a lap felelős szerkesztőjévé Lukács Tihamér, városunk szülötte, lapunknak tevékeny munkatársa választott meg. Gratulálunk szép kitüntetéséhez.

Tűzesetek. E hó 19-én, esteli 7 óra tájban Salamon Jánosnak a Sárkány-utca 5. sz. alatt levő nádas háza, ismeretlen okból ki-gyuladt, de a gyorsan kivonult tűzoltóság a ház teljes leégését meg akadályozta. Ugyanazon esteli 8 órakor Kis Istvánnak a Sárkány utca 14. sz. alatt levő zsidóház tetőzetű háza égett le. Sokan azt beszélnek, hogy az utóbbi tűz a Salamon házában a tűzétől támadt, pedig ez teljesen ki van zárva, részint a távolság, részint a szélnek ellenkező irányban való fuvása miatt.

A vármegyei árvaszék figyelmébe. Gyakori eset még mostanában is, hogy a vármegyei árvaszék által kiadott hivatalos kiadmányokban olvasni lehet, hogy „közzeendő a Nyirvidék vármegyei hivatalos lapban.“ Ugy lát-szik, hogy az árvaszék egyes tagjai még ma sem tudják, hogy a Nyirvidék megszűnt hivatalos lap lenni és a vármegyének most külön hivatalos lapja van. Felhívjuk ezen körülményre az árvaszéki elnök figyelmét.

Vasuti szerencsétlenség. Kálmán Ferencné, debreceni lakos a Debrecenből Nyiregyházára közlekedő vonalon utazott. Hadháznál le akart szállani az asszony s a leszállást a vonat megállása előtt kísérelte meg, de oly szerencsétlenül, hogy a vonat alá esett, melynek kereké lábát levágta. A súlyosan sérült asszony lábát egy a vonaton utazó orvos bekötözte s ilyen állapotban szállították az itteni kórházba.

Elgázolás. Mult szombaton, egy uri fogat egy leányt, másnap pedig egy piaci taligás egy suhancot gázolt el. Az elgázoltaknak komolyabb bajuk nem lett ugyan, mindamellett jó volna legalább a fordulókön való sebes hajást szigorúan betartani s az ellene vétőket példásan büntetni.

Baleset. Nyirbátorból értesítenek bennünket, Szabó Lina az ottani építés alatt álló dohány beváltó épületről leesett és súlyos sérüléseket szenvedett.

Összetörte a cséplőgépet. Nyiradonyban a gróf Károlyi uradalomban Nagy László munkás karját a cséplőgép elkapta és össze-roncsolta.

Betörés. Nádassy János utódai pazonyi utcai házában f. hó 20-án kellemetlen meglepetésre ébredtek fel, amennyiben a pinceajtónak feltörését, és nagymennyiségű bor valamint szilvapálinka ellopását észlelték. A tettest Literáthy Lajos rendőr ellenőrt ügyes nyomozás után Dinnyés Imréné személyében derítette ki.

Árverés. A helybeli kir. pénzügyigazgatóság a boritaladó és huszfogyasztási adók bérbeadása ügyében árverési hirdetményeket bocsátott ki. Az árverésen résztvevők a kikiáltási ár és a községi fogyasztási adópótlékok 10 százalékát tartoznak biztosítékul letenni. Írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek 1 koronás bélyeggel látandók el és a tárgyalás napjának reggeli 8 órájáig nyújtandók be. Bővebb felvilágosítással a pénzügyigazgatóság és az illetékes községek előjárásai szolgálnak. Az árverés a pénzügyigazgatóságnál a kitűzött nap délelőttjén 9 órakor fog megtartatni. A bérbeadás jövő év folyamára esetleg 1906. és 1907. évek-re fog eszközöltetni. — Kállósejnyre nézve az árverés folyó hó 31-én tartatik meg és boritaladója címén 1139 K. 55 f. huszfogyasztási adója címén 494 K. 04 f. irányoztatott elő. Kislétára okt. 31-én. (370·23 + 283·92 K.) Nyirbátorra okt. 31-én (4985·77 + 3027·16 K.) Mihálydára nov. 3-án. (370·95 + 146·81 K.) Gelsére nov. 7-én. (407·92 + 151·44 K.) Kárászra nov. 7-én. (396·09 + 239·16 K.) Eörré nov. 7-én. (221·67 + 115·50 K.) Jákóra nov. 7-én. 193·09 + 279·12 K.) Nagy- és Kiskállóra okt. 31-én. (4466·62 + 4458·77 K.) Encsencsre okt. 31-én. (328·68 + 117·68 K.) Nyirbogátra okt. 31-én. (618·65 + 442·91 K.) Nyirbárányra nov. 3-án. 410·04 + 214·04 K.) Gyulajra nov. 3-án. (410·87 + 61·11 K.) Szakolyra nov. 3-án. (461·72 + 203·38 K.) Pócsapetrire nov. 3-án. (381·25 + 280·36 K.) Máriapócsra nov. 3-án. (1067·48 + 309·34 K.) Nyirbéltekre nov. 3-án. 381·30 + 179·32 K.) Ófehértóra nov. 3-án. (694·51 + 208·11 K.) Nyirlugosra nov. 3-án. (403·11 + 124·31 K.) Vasmegyerre nov. 7-én. (551·48 + 112·25 K.) Téthre nov. 7-én. (154·8 + 81·24 K.) Székelyre nov. 7-én. (121·50 + 464·72 K.) Kemecserre nov. 7-én. (1282·24 + 1039·51 K.) Deme-cserre nov. 7-én (578·90 + 531·92 K.) Beszterecre nov. 7-én. (138·9 + 76·78 K.) — A kir. pénzügyigazgatóság fenntartotta magának azon jogot, hogy a meg nem felelő ajánlat esetén pótarverést tartson. — Bérbe vevőnek csak akkor lesz igénye az 1892. évi 15. t.-c. 5. §-án alapuló italméresi engedélyre ha az általa felajánlott évi bérösszeg az 1000 koronát eléri. — Oly írásbeli ajánlatok amelyek 1000 koronát el nem érő bérösszegről szólnak nemlétezőnek tekintendők. Ha csak az ajánlatban kifejezetten kijelentve nincs,

hogyan az ajánlattevő az 1892. évi 15. t.-c. 5. §-án alapuló italmérési engedélyre igényt nem tart.

Az Uránia Színház Nyiregyházán. A budapesti Uránia Színház november hó 12, 13 és 14-ére szándékozik városunkba jönni, hogy az itteni városi színházban három estí előadást tartson budapesti műsordarabjának legújabb nagyszerű új-donságaival. A modern asszony, Az éjjeli napországa és a Berliini élet kerülnek színre.

Vásárendélyezések új rendje. Tisza István gróf belügyminister leiratot intézett valamennyi gazdasági egyesülethez, a melyben tudomásukra hozza, hogy a földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszterrel folytatott tárgyalások után úgy intézkedett, hogy jövőben mindennemű vásárendélyezési vásáráthelyezési, vásárrendtartási, helypénz díj-szabási ügyekben a törvényhatóságok kötelesek véleményadásra fölhívni az illetékes gazdasági egyesületeket és közigazgatási előadókat. Ily ügyekben eddig csak a kereskedelmi kamarák adtak véleményt. A törvényhatóságok jövőben a vásárügyeket a beérkezett véleményekkel együtt terjesztik föl döntés végett a kereskedelemügyi miniszterhez.

Büfelejtő címmel Sipos Lajos ismert nevű újságíró, egy sikerült tartalma füzetet bocsát legközelebb közre.

A bérkocsi és taligás iparról szóló szabályrendeletet a városi képviselőtestület Kgy. 230 ad. K. 14224/904 sz. véghatározatával megalkotta, ezen szabályrendelet a mai naptól számított 15 nap alatt a városi kiadó hivatalban közszemlére kitétetett. Miről érdekeltek azzal értesítettnek, hogy a fenti véghatározat ellen a mai naptól számított 15 nap alatt a polgármesteri hivatalba felebbezés beadható. K. 15022/904. Nyiregyháza 1904. október 15. Bogár Lajos, h. polgármester.

Szemle. Az őszi ellenőrzési szemle a honvéd tartalékosokkal október 27 és 28-án fog megtartatni a városháza udvarán és a kitűzött napokon reggel 7 órakor kezdődik.

A megye telefonhálózata folyton bővül, legutóbb Királytelket és Rakamazt kapcsolták be a hálózatba.

A legtöbb adót fizetők névsora. Az 1905 évre érvényes bírándó legtöbb adót fizető képviselői tagok névjegyzékét megállapító Kgy. 229 K. 14088/904 számú képviselő testületi véghatározat ellen mai naptól számított 15 nap alatt a polgármesteri hivatalba felebbezés beadható. K. 15054/904. Nyiregyháza 1904 október 15. Bogár Lajos, h. polgármester.

Zálogtárgyak. A ki nem váltott és meg nem hosszabbított zálogtárgyak f. évi nov. 9-én d. u. 3 órakor fognak a Práger Károly zálog kölcsön intézetében elárvereltetni a vonatkozó zálogjegyek számai a városháza kapu bejáratánál megtekintethetők.

Az O. M. K. E. ügyvivő igazgatósága f. hó 16-án tartotta meg Sándor Pál orsz. képviselő elnöklete alatt október havi ülését, amelyen igen beható és sokoldalú megvitatás után végleg megállapította a szövetségi törvénytervezet ügyében a kereskedelmi és igazságügyi miniszterekhez felterjesztendő véleményes jelentést. Miután pedig a törvénytervezet csak a szűkebb szövetségi jog reformjára szorítkozik, de nem gondoskodik a szövetségi ügy terén felmerült egyéb visszasságok, így különösen az adózási és egyéb kedvezmények, megszüntetéséről és nem akadályozza meg a szövetségi jogrendelés ellenes felhasználását, elhatározta az igazgatóság, hogy a legközelebbi választmányi ülés elé az egyesülésnek a szövetségi ügyben elfoglalt állásfoglalását erőlyesen kifejezésre juttató megokolt javaslatot terjeszt. Elhatározatát továbbá, hogy az egyesülés a hazai ipar fejlesztésének ügyét a legnagyobb erőlyel felkarolja és e részbeni tevékenységét illetőleg részletes tervezetet dolgoztat ki. Tteinitzer Géza, igazgatósági tag indítványa kapcsán az igazgatóság a bégaszabályozási munkálatok kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy miután ezen munkálatok késedelmes folytatása

érzékenyen sérti a forgalom érdekeit, az egyesülés nagybecskereki kerületének vonatkozó felirata alapján illetékes helyen lépéseket tesz folyamatba azok mielőbbi befejezése érdekében. Megállapította végül az igazgatóság a saját, a választmány és a vidéki kerületek ügyrendét és elintézte az egyesülés belső életére vonatkozó számos kérdést.

A lentermelés emelése. Hogy a lentermelés főleg a termelésre alkalmas vidéken jelentősége szerint fölkaroltassék, Tallián Béla földmívelésügyi miniszter kis utmutató-füzetet íratott Füredy Lajos lentermelési szaktanárral. Bennünket közlő érdekel ezen dolog, mert városunkban is szépen kezd fejlődni a len- és kender termelés. A polgármester mindent elkövet a népszerűsítés iránt és örömmel tapasztaljuk, hogy a lakosság sem idegenkedik a len- és kender termeléstől. A füzet népszerű nyelven apróra elmondja, mit kell a gazdának tudnia és tennie, ha sikeresen akar lent természetni. Míg a készlet tart, ezt a kis füzetet megkapja mindenki, a ki azt a földmívelési ministeriumtól kéri.

Magyarország közönsége önként gyarapítja Ausztria vagyónát! Mi által? a statisztikai adatok bizonyítják, hogy számtalan millió korona értékben olyan árakat hozatunk be ide, melyek vagy itt gyártatnak, vagy itt kaphatók. Persze ez azért van, mert a magyar jobban szereti a drága és silány külföldit, mint a jó és olcsó magyar gyártmányt. Az osztrákok ezt jól tudják és ezért az ausztriai cégek magyar árjegyzékekkel halmoznak el bennünket. Ugy hogy a magyar cégek alig mernek nagyobb árjegyzékeket kiadni. Most azonban egy kiváló cég a Szönyeg-Otthon, Budapest, Kerepesi-ut 10. sz. rendezte gyönyörű album-árjegyzékét, mely bizonyítani fogja, hogy a magyaroknak sem ausztriai gyártmányokra, sem ausztriai cégekre nincs szüksége. A ki ilyen árjegyzéket akar díjmentesen, írjon egy levelező-lapot a Szönyeg-Otthon intézőségéhez, Kerepesi-ut 10.

Mindenféle tűzijáték, löpor, bor taposó zsák és hordó dugók legjutányosabb árban beszerezhetők HIRSCHLER MÓR cégnél. (Nyiregyházán, az Orosi- és Iskola utca sarkán.)

Termény árak:

Buza	9.20 — 9.50
Rozs	6.70 — 6.80
Árpa	6.90 — 7.00
Zab	6.50 — 6.60
Tengeri	8.00 — 8.10

Színház.

Szerződésben foglalt kötelezettségét róttale Makó az elmúlt héten előadott három darabjával — tisztán drámai műfajokkal, drámai személyzettel. Nekünk három vadonatúj dongság, három premier, nekik három főpróba. Igen hát, főpróba, mert még Debrecenben nem adták ezt a három darabot. Nem szép, hogy evvel is leakarjuk rántani őket, mielőtt az előadásról szólnánk, de tölük sem szép, hogy olyan kísérleti forma előadásokat tartanak, melyeket ugyan — Nyiregyházát is becsülve, ambicionálva kissé, olykor megmentenek, vagy olykor szándékosan elrontanak. Megtörténik az is, hogy a darab jósága menti meg önmagát, mint pl. ez a három. Tetemre hívás, Kis pajtás és az Ifjuság. Magyar, német, francia termékek.

Az első előadásnál kedden Kazalicky „Tetemre hívás”-ánál csak Jeszenszkiné és Csiki játszottak, no meg Csontos, — a többiek: Sebestyén, Hahnol ugy Debrecenben maradhettek volna, mint az „ügyvédhelyettes” Szalai Károly. Kovács Gizella? na hát ezt meg egyenesen beadták nekünk.

A darabról: A nő kidobja szívéből gyermekének atyát, azért a bűnéért, melyet áldozatképpen hozott, a tulajdonképeni áldozat, az apa visszajön a földi igazságszolgáltatás döglötes levegőjéből, hogy számon kérje, elvigye gyermekét, aki apja emlékét megörizte szívében, nem úgy mint a feleség, ki sietett elválni s gazdag férj karjaiba rohanni. Ez a börtönből kiszabadult apa megjelenése istenítélet, tetemre hívás, mely igazi drámai alakokat teremt.

Csiki és Jeszenszki vitték a darabot ilyen buzgósággal, mintha tudták volna, hogy a többiek játéka miatt a nyakukba szakad a darab megmentéséért a felelősség. A Kovács Gizella fellépte inkább szeszély Makótól és ambició a kis dilettánskától, mint bármi más. A nyiregyházi színpad nem gyermek színpad, és nem próbászínház, pedig láttuk, hogy igyekezett, de bizony még a rizspor is ott maradt a szereplő kabáton.

Szordán Vebor Pierre — Salgó fordítása a „Kis pajtás.” Francia vigjáték, vigszínházi darab. Zsufolt ház, pötszékek. Ez kell a magyarnak, nem komoly dolog. De azért már csütörtökön szégyeltem magam mikor üres sorokat láttam. De ezen nem segít sem a direktor, sem a kritikus. Megujtsuk azt a régi nótát. Tebát a „Kis pajtás” A darab szövege már magában mulatságos. Hogy akadjon Páristól másfélórányira egy mafla kölyök, ki a nászéjszakáján felesége rábeszélésére, ablakon kiugratva, visszaszökjék Párisba a régi szeretőjéhez, hát ez . . . francia ötlet, de maga felér egy vigjátékkal, amiben duskál a finom pikantéria, ahol csiklandozzák az embert, aztán olyan jó dolog a jól fűtött színházban ülni — félhomályban. Ugy mulat az ember, ahogy akar, és odané az akit vigyorgásával annak álszemérme miatt bosszantani akar. — Sebestyén és Hahnol egy nap alatt javultak. Sebestyén a régi jó Sebestyén volt, t. i. néha nagyon jó, néha meg az, aki képes elejteni szerepét, hogy könnyelműen újra felvegye és úgy színezen jeleneteket, amint ezt az ő szellemességétől (?) elvárjuk. Csiki nem az ő szerepében játszott. Palágyi. Iványi, Arday, kiki a saját szerepkörében segített. Palágyinak egy pár elhuzott jelenete igen jól sikerült.

Szabó Irmát, a színpadunk régi starját, újra láttuk és bár fogadtatásán nem tört frenetikus tapsba a mi elég hideg közönségünk, a zugó morajból ki lehetett vonni, hogy örült mindenki a viszontlátáson is és a kedvence — a régi helyét visszafoglalhatja mindenkinél. Az osztatlan szeretet olyan ritka Nyiregyházán de magunknak hizelgünk, ha azt mondjuk, hogy jól választottunk 1905 október 1-től Zilahihoz szerződött és így több esztendőn keresztül találkozunk majd vele.

Csütörtökön Halbenak a darabja az „Ifjuság”. Ifjuság, bolondság. Bizony ha két gyermek összekerül, nem is tud egyebet bolondságnál, de a tűz megégeti a gyöngöszárnyakat és a visszamaradt hamu visszamlékeztet az eredendő bűnről amiből van. A bűnben fogantott lány visszaesik az eredendő bűnbe. Ez a földi megsemmisülés. Az ifju pedig a gyerekkori pajtás, olyan gyermek még, hogy nem is tudhatja a kötelességét, de hiába is tudná. Abban pedig, hogy a tulvilágon van-e a földön szenvedettéért bűnbocsánat — még az Istennek avatott papjai sem képesek megállapodni. Azoknak is elválik az utjok. Az erkölcsi megsemmisülés után a fizikai halál csak az életbenmaradt bűnösre nem vigasz. A két ifju Szabó Irma és Csontos, a két pap Csiki és Palágyi voltak, a vad gyermek Iványi. Az eljátszásra annyi művészi tudást igénylő darabnál bizony sok fogyatékoságot láttunk, azonban sok igyekezetet is. A lelket, a szenvedést, érzelmet szavak nélkül rajzolni nagy művészet, mely közel áll az ideális játékhoz. A Bécsben játszó németek játéka milyen hangulatot keltett és mégis beleszólt (valószínűleg joggal) a kritika. Egy olyan darabnál, ahol a lélek vezet és nem hitvány emberi számítás, az irtózatot bukás megrémít, de meg is tisztít s a katharsis egész súlyával beáll.

Dr. Cs. G.

CSARNOK.

Kisvárosi nagy dolgok.

Színhely egy kisvárosi nagy kávéház.

(Estefelé jár az idő, ki uzsonna kávéra, ki a kedves és szellemes kaszírno mulattatására beállit a kávéházba.)

Rápszódíusz uracs, az elbájolóan aranyos kis kaszírno buffet-ján szürsölgeti az uzsonna kapucinerjét, miközben fő törekvése, hogy a bájos kávéházi „Nymphának” a legszeretere-

méltobb dolgokat, — pardon frázisokat — sugja a fülecskéjébe.

Fekete ur, egy híres szesz-gyár belutazója beszédbe elegyedik egy másik uriemberrel, de a beszélgetés hangossága, ugylátszik bántja kis fülecskéit Rápszódiusz urnak. Réá förmed tehát Fekete urra, hogy „kuss!!“

Miközben Fekete ur, kit ily illedelmesen szállítottak fel a hallgatásra, tájékoztatni óhajtván magát Rápszódiusz urnál, hogy tulajdonképpen hát kinok is szólott az az ép oly előkelő, mint érthető felszólítás, aki azonban széket ragad fel rá, ekkor azonban egy másik, kissé vaskosabb természetű Fekete ur jelen meg a színtéren. A rossz világ azt állítja, hogy ez a második Fekete ur, aki öltönyök készítésével foglalkozik nem ismeretlen Rápszódiusz urnál. Szó a mi szó, a 3 ur birokra megy és az utóbbi Fekete ur belekapaszkodik a nagyon is tisztelt Rápszódiusz ur hősü kebelét fedő ruha darabokba és ezeket felemelve, egyenesen a földhöz vágja, de a nélkül hogy előbb Rápszódiusz urat ki vette volna azokból. Azután több feketék, Blau-ok és Stern-ok kegyetlenül megdögönyözték az így járt Rápszódiusz urat. Ja! „Ne szólj szám, nem fáj fejem“!

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsös.

Lapunknak ezen cikket közlés végett a földmívelésügyi m. k. miniszter 8327/04. oln. sz. alatt küldte be.

A meggy a cseresnyétől kisebb fája és gyümölcsének savanyu íze által különbözik. A meggy ott mindenütt jól tenyészik, hol a cseresnye diszlik; de a laza homokos talajban gyümölcse nagyobb, szebb, keményebb húsú lesz. A meggy, ha szép és nagy gyümölcsű, a legdrágább és legjobban előrusítható gyümölcs. A közönségesebb, kisebb gyümölcsű is igen jól használható friss állapotban meggy-levesnek, tésztához gőzben párolva vagy lekvárnak főzve; sőt lehet a meggyből igen kellemes bort és pálinkát is készíteni.

Nemesíteni az aprószemű és kertjeinkben sarjaktól is szaporítható vadmeggyre (zigány-meggynek is hívják) vagy pedig a szagoshéjú sajmeggyre szoktuk; ez utóbbira inkább a bortermő — tehát melegebb vidékeken.

Termelésre legjobb fajtái: az Édes korai meggy, Chatenay szépe, Fekete spanyol (üveg) meggy, Piros spanyol meggy, Hortensia királyné, Pándy, Ostheimi meggy.

A mandola kevésbé fontos gyümölcs, mint az előbbieket, de azért sok olyan meleg bortermő vidék van, ahol a köves, meszes, különben nem igen termékeny talajt másra nem lehet használni, mint a mandolatermelésre; mert ezen gyümölcsnem az, mely a köves, meszes talajt a legjobban türi. Van keserű és édes, kis és nagy gyümölcsű, továbbá puha, papiroshéjú fajtája. A keserű mandola orvosságul, továbbá vetésre használható, melynek csemetéire nemesíthetjük a kiválóbb mandola-fajtákat, valamint a kajszin- és őszibarackot is. Az édes gyümölcsű mandolák vagy héjasan, vagy kifejtve, csemegeül használhatók és könnyen értékesíthetők.

Legjobb fajtái a koményhéjú édes nagy gyümölcsű, a bariú duplamagu és a puhahéjú Princess.

A dió igen fontos gyümölcsnem, nemcsak azért, mert gyümölcsét könnyen és igen jól lehet értékesíteni, de azért is, mert fája a legjobban fizetett butorfa. Könnyű a diófa kezelése is, mert metszeni, hernyózni nem kell. Terebélyes koronája a ház körül pompás árnyékos pihenő helyet ad és leveleinek kipárolgása is igen egészséges. Ezen gyümölcsnemet magból szoktuk nevelni, s ha szép nagy diót használunk vetésre, minden nemesítés nélkül is szép, nemes gyümölcsöt fog csemeténk később teremni. Csak északról védett völgyek-árokban és egyáltalában bortermelésre alkalmas égalju vidéken tenyészik jól és pedig mély és középkötött talajban. Köves, igen meszes és kötött agyagtalajban nem lesz fája hosszúéletű és gyü-

mölcse sem lesz egészséges, hanem leszedés előtt már a fán megfeketedik a béle.

Legjobb fajtái a Sebeshelyi puha héjú, hosszú alaku, a Nagybányai nagy puha héjú és a nagy gyümölcsű lódió.

A mogyoró mint cserje vadon is előfordul hazánkban az erdők szélein, árkok partjain; apró gyümölcse van, de ez is vököre talál, mindazonáltal könnyebben és jobban el lehet adni a nagyobb és nemesebb fajtákat. Gyümölcse kifejtve, csemegeül élvezhető; az aprónak magjából olajt is ütnek. A fenyvesektől eltekintve, a lombos erdők vidékén a mogyoró mindenütt eléggé diszlik és laza, teketés, termő-erőben lévő talajt kíván Szaporítani bujtás és a bokrok szétszedése után szoktuk, de lehet szebb, nagyobb magvak elvetése és a csemeték felnevelése által is szép, nemes gyümölcsre szert tenni.

Termelésre legjobb fajták: a fehér és piros Lambert mogyoró, a Gubeni, a Hallei óriási, a Trebizondei és a Bollwiller csodája.

A nemes vagy szelid gesztenye szintén igen finom és könnyen eladható gyümölcs, mely egyes védett és méz-szegény talajjal bíró völgyekben, hazánkban is előfordul. Magról lehet szaporítani, mely czélra a legszebb, legnagyobb magvakat kell elvetni. Ezen gyümölcsből mindig egész csoportot kell ültetni, mert egyes fának kiültetve, nem szokott jól diszteni. A nemes gesztenye fája csak 14—15 éves korban kezd el teremni és ezért a fiatal gazda kezdje meg annak ültetését.

A szőlő a legfontosabb bogyó-gyümölcsünk, mely úgy frissen csemegeül, mint borra elkészítve is jól értékesíthető. Miután a szőlő termeléséről ugyanis külön adunk majd részletes utmutatást, a szőlő-termelés részletezését itt elhagyhatom.

A köszméte vagy egres alacsony cserje, melynek gyümölcse frissen csemegeül, továbbá éretlenül mártásnak és gőzben eltéve szokott használni; de lehet belőle egészséges bort is készíteni. Szaporíthatjuk bujtás, bokor szétszedés és dugványok útján is. Égaljban és talajban nem válogat ugyan, de a fekete laza és trágyás talajban lesz gyümölcse édes és nagy. Sokat ebből a gyümölcsből csak nagy városok közelében érdemes termelni. Legszebb fajtái a fehér gyümölcsűek közül: Antagonist, Apolló, Balon, Rifieman, Sampson és White Smith; a zöld gyümölcsűek közül: Green Willow-Johnsons Green Ocean, Jolly Angler, Plunder, Smiling Beauty. A sárga gyümölcsűek közül: Golden Yellow, Golden Crown, Lord Nelson, Lord Scarborough, Yellow Lyon, A piros gyümölcsűek közül: Farmers Glory, Yolli Miner, Góliáth, Winhams Industry és Wonderful.

(Folyt. köv.)

Szabolcsvármegye vasuti hálózatának menetrendje.

— Érvényes 1904. október 1-től. —

1. Nyiregyházáról Debreczen felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6:50, 10:24, 2:34 06:42, 08:52; Császárszállásról (6:58) — (2:42), (6:50) (09:09); Ujfehértóról 7:12, 10:44 2:56 07:04, 09:35; Debreczenbe érkezik 8:04, 11:31, 3:48, 07:50, 011:05; Budapest k. pu.-ra érkezik 1:50, 06:40, 09:35, 05:45, X

2. Nyiregyházáról Szerencs felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 9:31, 5:32, 09:05; Királytelekről 9:45, 5:45, 09:23; Görög-szállásról 9:55, 06:01, 09:36; Virányos 147 sz. örház (10:01) — — Vaskapu 148 sz. örh. (10:07) — — Rakamazról 10:14, 06:15, 09:55; Szerencsre érkezik 10:52, 06:51, 010:43; Budapest k. pu.-ra érkezik 07:00, X, 6:35.

3. Nyiregyházáról Csap felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6:55, 11:53, 06:48; Sóstórol 7:07, 12:04, 07:00; Sóstószőlőtelep 340 sz. örh. (7:11) (12:08) (07:05;) Kemece-szól 7:27, 12:20, 07:18; Nyir-Bogdányból 7:37, 12:29, 07:28; Keék 349 sz. örh. (7:40) (12:32) (07:32) Demecserből 7:53, 12:40, 07:47; Pátróháról 8:07, 12:52, 08:00; Kisvárdáról 8:31, 1:10, 08:21; Fényes-Litkéről 8:46, 1:22, 08:35; Komoró 369 sz. örh. — — (08:42) Thuzsérrol 9:04, 1:36, 08:54; Csapra érkezik 9:30, 2:00

09:21; Munkácsra 11:29, 3:12, 010:45; Ungvárra 11:37, 3:52, 010:31.

4. Nyiregyházáról Mátészalka felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 7:00, 06:54 Nagy-Kállóból 7:44, 07:29, Kálló-Semjénből 8:19, 08:02, Mária-Pócs 8:43, 08:22, Nyir-Bátorból 9:30, 08:53, Mátészalkára érkezik 10:28, 09:47.

5. Nyiregyházáról Tiszapolgár felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 7:20, 9:31, 5:37, Királytelekről 7:43, 9:45, 5:56, Görög-szállásról 8:11, m. 10:05, 06:26, Bashalomról 8:23, m. 10:13, 06:38, Tiszaeszlárról 8:32, m. 10:19, 06:48, Kisfásföldházzól 8:43, m. 10:27 06:59, Hajnalosról 8:56, m. 10:36, 07:12, Tiszalökre érkezik 9:07, m. 10:43, 07:23, Tiszalökről 9:15 X 07:36, Rázomról 9:27 X 07:46, Tiszadadáról 9:55 X 08:12, Tiszadobról 10:16, X 08:25, Tikosról 10:32, X 08:47, Tiszapolgárra érkezik 10:50, X 09:05.

6. Tiszalökről Debreczen felé induló vonatok: (motorkocsi menet) Tiszalökről indul 04:46, 12:59, 3:36, 07:41; Egyházerdő 2. sz. örh. (04:56), (1:09), (3:46) (07:51); B.-Szt-mihályra érkezik 05:04, 1:16, 3:53, 07:58; onnan indul 05:05, 1:17, 3:54, X; Debreczenbe érkezik 7:40, 3:34, 06:12.

7. Nyir-Abrányból Debreczen felé induló vonatok: Nyir-Abrányból indul 5:34, 09:28, 6:27, (g 8:14) 10:56 (g 3:24); Debreczenbe érkezik: 06:32, 10:11, 7:26, g 8:46, 11:37, g 3:55.

8. Debreczenből Nyiregyháza felé induló vonatok: Debreczenből indul 8:13, 12:19, 4:11, 06:56, Ujfehértóról 9:04, 1:11, 5:02, 07:54, Császárszállásról (9:15,) (1:22,) (5:13) —, Nyiregyháza érkezik 9:24, 1:31, 5:22, 08:13.

9. Szerencséről Nyiregyháza felé induló vonatok: Szerencséről indul 05:10, 8:47, 5:08, Rakamazról 05:55, 9:35, 5:44, Vaskapu 148 sz. örh. — — (5:49,) Virányos 147 sz. örh. — — (5:54,) Görög-szállásról 6:12, 9:55, 06:11 Királytelekről 6:22, 10:04, 06:20, Nyiregyháza érkezik 6:35, 10:16, 06:32.

10. Csapról Nyiregyháza felé induló vonatok: Csapról indul 6:06, 2:56, 06:14, Thuzsérrol 6:34, 3:21 06:42, Komoró 369 örh. (6:43) — — Fényes-Litkéről 6:51, 3:35 07:00 Kisvárdáról 7:13, 3:51, 07:17, Pátróháról 7:29, 4:04, 07:33, Demecserből 7:49, 4:16, 07:48, Keék 349 számú örh. (7:56), (4:23), (07:56) Nyir-Bogdányból 8:01, 4:28, 08:01, Kemece-szól 8:11, 4:38, 08:14, Sóstószőlőtelep 340 öh. (8:24,) (4:49,) (08:27,) Sóstórol 8:30 4:55, 08:35 Nyiregyháza érkezik 8:41, 5:05, 08:47.

11. Mátészalkáról Nyiregyháza felé induló vonatok: Mátészalkáról indul, 03:33, 1:40, Nyir-Bátorból 04:38, 2:57, Mária-Pócsról 05:01, 3:25, Kálló-Semjénből 05:26, 3:54, Nagy-Kállóból 05:50, 4:26, Nyiregyháza érkezik 6:22, 4:58.

12. Tiszapolgárról Nyiregyháza felé induló vonatok: Tiszapolgárról indul 03:15, 1:50, Tikosról 03:32, 2:09, Tisza-Dobrol 03:52, 2:35, Tisza-Dadáról 04:12, 2:56, Rázomról 04:28, 3:14, Tiszalökre érkezik 04:36, 3:23, Tiszalökről indul 04:51, m. 9:08, 3:26, Hajnalosról 05:04, m. 9:16, 3:38, Kisfás-Földházzól 05:18, m. 9:25, 3:51, Tisza-Eszlárról 05:30, m. 9:32, 4:02, Bashalomról 05:42, m. 9:38, 4:11, Görög-szállásról 6:17, 9:55, 4:33, Királytelekről 6:33, 10:04, 4:50, Nyiregyháza érkezik 6:54 10:16, 5:13.

13. Debreczenből Tiszalök felé induló vonatok: (Motoros üzem) Debreczenből indul 05:35, 12:11, 4:25, Búdszentmihályra érkezik 7:52, 2:30, 06:56 Búdszentmihályról indul 04:03, 7:53, 2:31, 06:58, Egyházerdő 2. sz. örh. (04:10,) (8:00,) (2:38,) (07:05,) Tiszalökre érkezik 04:20, 8:10, 2:48, 07:16.

14. Debreczenből Nyir-Abrány felé induló vonatok. Debreczenből indul g. 12:27, 3:56, g. 06:51, 07:58, 02:50, 05:10. Nyir-Abrányba érkezik (g. 12:58), 4:45, (g. 07:25), 08:56 03:34, 05:56.

15. A Nyiregyháza-vásáros naményi vonal még nincs megnyitva, de az rövid időn belül várható.

16. A nyiregyházi orsz. vásárok napjain külön vonat indul Debreczenből 6:01, Ujfehértóról 7:13, Császárszállásról 7:28, Nyiregyháza érkezik 7:38. Nyiregyházáról vissza indul 5:23. Császárszállásról 5:33, Ujfehértóról 5:50, Debreczenbe érkezik 06:55.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy :
bevásárlási utamból hazaérkeztem.

Női- és gyermek-felöltő! Női modell!!

Kalaptermemet az újdonságok legújabb és legolcsóbb vívmányaival ruháztam fel, ugymint:
 a legdivatosabb és legfinomabb fekete és színes havelok, őszi kabátok

tíz koronától feljebb.

Fekete és színes őszi köpenyek 18 koronától feljebb.

Téli modell különlegességek női és gyermek felöltőkben, bámu-
 latos olcsó árak mellett nálam kaphatók:

Tisztelettel: **Halmágyi Sámuel utóda,** legnagyobb női divat, felöltők, és model kalap áruháza, Tokaji-utca 1. szám.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
 föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol ugyanis alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátták házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindentütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-hálálatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czim :

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya,
 u. p. Székelyhid.

Alkalmi vétel.

SULYOK JÁNOS

órás és ékszerésznél kaphatók
 a legolcsóbb órák és ékszerek

Nem kell Bécs sem Budapest!

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótálás

mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor.

Ébresztő órák 3 koronától feljebb.

Útó inga órák 10 korona 5 évi jótálás mellett.

8 napos sulylyal 26 korona.

Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától

feljebb.

Ezüst óralánczok kövel, vagy hosszú, darabja

4 korona.

Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.

Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koro-

nától feljebb.

Két fedelű nikkell órák 9 korona.

„ „ ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis

csomagolás számíttatik fel.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

**Erzsébet-szanatórium-
 sorsjegyek**

részletfizetés melletti elárúsítására

FUCHS H. váltóháza

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u 1.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a
 legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyházán, Vármegyeház-u. 5. sz.

Menyasszonyi kelengyék!

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.

Angol és Schottis kelmék ruhákra és
 costümökre.

Blous-szövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis sely-
 mek egyes blousokra nagy választékban
 Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és
 cérnavásznak, fehér és színes asztal-
 készletek, törülközők, zsebkendők.

Legújabb barchetok, flanellokbán nagy rak-
 tár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

Őszi divat újdonságok!

Futó és Sopha szőnyegek, piüss kocsi-
 takarók, ágyterítő készletek, csipke- és
 gyapju függönyök

rendkívül nagy választékban.

Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és
 legújabb kivitelben, gazdag választékban
 vannak raktáron s **a legszolidabb
 árak mellett** árusíttatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri:

UNGÁR LIPÓT divatáruháza

Margit flanell gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS!

Nyiregyházán, Pazonyi-utca 5. sz. a. levő
NAGY E.-féle

üveg-, porcellán- és lámparaktár

teljesen feloszlik, miért is abban hatóságilag engedélyezett végeladás fog tartatni.

Az üzletben felhalmozott üveg-, porcellán-, lámpa és tükörárak, továbbá majolika, teracotta és china-ezüst dísz tárgyak, alpacca és más fajta evőeszközök, fatálcák, vas mosdó-asztalok, képkeretek és még igen sok itten fel nem sorolható árucikk **gyári áron alul lesznek kiárúsítva.**

Egy kettős számú Wertheim-szekrény eladó. Az üzleti berendezés egészben vagy részben eladó. Az üzlethelyiség átadó.

Hatóságilag eng. **végeladás.**

Tartós téli alma.

Tisztelettel tudatom a t. közönséggel, hogy **komorói, kitűnő téli tartós almatermés** eladásával **Szikszay Sándor** gazdasági egyesületi titkár, nyiregyházi lakost biztam meg. Az almafajok mintái nevezett hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Áruk — kézzel szedve, ládákban pelyva küzzé csomagolva és Fényes-Litke állomásra szállítva — **métermázsánkint 16 koronától 25 koronáig.**

Szalánczy Bertalan.

Julia gőzmalom részvénytársaság.

Meghívó.

A Julia gőzmalom részvénytársaság **f. hó 30-án** saját helyiségében, délelőtt 10 órakor

közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgyai:

1. A csonka év tiszta nyeresége fölötti rendelkezés.
2. Az alapszabály 58. §-ának megváltoztatása.

Nyiregyháza, 1904. október 13-án.

Az igazgatóság.

Mosó és vasaló üzlet átvétel!

Tisztelettel van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy **Nyiregyházán, az Ószőlő-utca 14. szám alatt lévő Huszko József-féle volt**

mosó és vasaló

üzletet átvettem, s azt az **Ószőlő-utca 9-ik szám alatt** a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg tovább folytatom.

Elvállalok minden e szakmába vágó mosás és vasalásokat u. m.: fehéreneműeket, függönyöket stb. stb.

Kívánatra a ruhákért házhoz lesz küldve. Szíves értesítéseket levelező-lapon fenti cím alá kérem.

A m. t. közönség b. pártfogását kérem, maradtam

kiváló tisztelettel

Ligeti János.

Legnagyobb nyeremény szerencse esetén 600.000 Márk

SZERENCSE JELENTÉS!

Nyereményekért az állam szavatol.

Meghívás a részvételhez, szerencse eseményhez.

Hamburg városa által kezkeskedett nagy sorsjátékra, melyben **3 millió 325.120 Márk**

biztos nyereménnyel sorsoltatik. A főnyeremények ezen nagyon előnyös sorsjátéknál következők. A lehető legnagyobb nyeremény szerencse esetén **600,000 Márk.**

1	dij	á	300,000 Márk.	1	nyeremény	á	40,000 Márk
1	"	"	200,000	1	"	"	30,000
1	"	"	60,000	7	"	"	20,000
1	"	"	50,000	1	"	"	15,000
1	"	"	45,000	11	"	"	10,000
1	"	"	40,000	26	"	"	5,000
1	"	"	35,000	83	"	"	3,000
1	"	"	30,000	106	"	"	2,000
1	nyerem.	"	100,000	415	"	"	1,000
1	"	"	60,000	552	"	"	300
1	"	"	50,000	146	"	"	200

Ezen sorsjáték, mely 7 osztályból áll 85000 sorsjegyre 41.225 nyereménnyel és 8 díjjal úgy, hogy megközelítőleg a sorsjegyek felének biztosan nyernie kell. Az 1-ső osztályban szerencse esetén a legnagyobb nyeremény 50.000 Márk, emelkedik a 2-ik oszt. 55000, 3-ik oszt. 60000, 4-ik oszt. 65000, 5-ik oszt. 70000, 6-ik oszt. 80000, 7-ik oszt. 600.000 Márk.

Az első osztályra, melynek húzása hivatalosan megállapított, kerül:
Egy egész eredeti sorsjegy 6.— márka 7 K — f.
Egy fél " " 3.— " 3 K 50 f.
Egy negyed " " 1.50 " 1 K 75 f.

A befizetés a következő osztályokra u. m. A hivatalos nyeremény táblázat, melyen az állami czimer látható, kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm.

Minden résztvevő a megtartott húzás után azonnal felszólítás nélkül a nyeremény jegyzéket kapja.

A nyeremények kifizetése közvetlen általam, a feleknek gyorsan, titoktartás mellett eszközöltem.

Rendeléseket kérek postautalványon, de utánvét mellett is történhetik.

Forduljonak tehát rendeléseikkel a küzeledő húzás miatt azonnal, legkésőbb november hó 3-ig bizalommal

Sámuel Heckscher senr.
banküzlethez Hamburgban.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi „Korona“ épületben levő zálogkölcson intézet helyiségében **folyó évi november hó 9-én délután 3 órakor** a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany ezüst s egyéb ingó zálogtárgyak hivatalos közeg közbejöttével nyilvános árverés útján elfognak adatni.

Miről úgy az érdekelt elzálogosítók, mint az árverésen résztvenni kívánók ezennel értesítettek.

Nyiregyháza, 1904. október hó 14-én.

Práger Károly,

zálog-kölcson-intézet tulajdonos.

Keztyü

Ez idő szerint legújabb a **Mocho** igen szép színekben mérték szerint is.

Legvékonyabb glacé női 1 frt 20
Tengeri kutyabőr férfi 1 frt 20

Mieder

és **egyenestartó** a legjobb szabásu, mérték szerint is.

Legfinomabb szappanok és illatszerek: Bőr-kabát szőrmebéléssel. Solingeni acéláru szigoruan szabott gyári árakban kaphatók:

Blumberg József

keztyü, fűző és sérvkötő készítőnél gummi és betegápolási cikkek gyári főraktára.

Nyiregyházán, Városház-tér 2.

Különös figyelembe: Menyasszonyi kelengye

Különlegességek:

Pongyola és Blous szövetekben.

Legdivatosabb

ruha és blous-selymek, bársonyok és plüschök.

A legszebb barchettek és flanelek.

Vásznak, Chiffonok, Dam. gradlik

Asztalneműek,

Törülközők,

Törölők és

Zsebkendők.

Csipke- és szövet függönyök.

Paplanok.

Ágyterítők

Roletta és madracz gradlik.

Téli nagy- és kiskendők.

Himalája Schálók (Plaid.)

A legjutányosabb árak mellett.

Kovácsi Jenő Nyiregyháza.

Van szerencsém a t. vevőközönséget értesíteni, hogy

DIVATÁRUHÁZAMAT

tetemesen megnagyobbítva, az őszi és téli idényre óriási választékban hoztam raktárra a legújabb izléses bel- és külföldi

női ruha-costüm és blous szöveteket

továbbá a legjobb és a legszebb kivitelekben

női fehérneműt.

Midőn kérem, hogy szükségletét nálam fedezni sziveskedjék, előre is biztosítom a legszolidabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Kovácsi Jenő.

Levélpapírok nagy választékban.

35-40 féle képes levelező-lap

Nyiregyháza látképeivel és a Sóstó-fürdővel

PIRINGER JÁNOS papirkereskedésében

kaphatók.

Jegyzői, ügyvédi, végrehajtói és az élet szükségleteibe vágó

különbéle nyomtatványok raktára.

Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek.

Írópapír versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerek.

Előfizetések az összes hírlapokra és folyóiratokra díjtalanul eszközöltetnek.

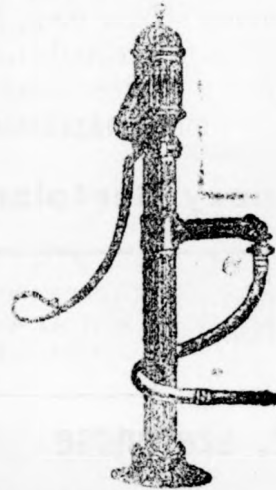
Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

kaphatók

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu gyárában

Nyiregyházán.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

➔ Páris Modell kalapjainak egyedüli elárusítója ➔

Szabolcsmegyében.

Óriási választék selyem és flanel blousokban

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő és kalap áruháza

RÓZSA LAJOS utóda

Nyiregyháza, Pazonyi-utca.

1904. őszi és téli idényre az újdonságok már megérkeztek óriási nagy választékban. Nagy raktár párisi és berlini modell női és gyermek felöltőkben.

Óriási választék selyem és flanel blousokban.

Meglepő olcsó árban kaphatók.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.